

Plinski zakoni; Zmesi idealnih plinov; Specifična toplota; Kalorimetrija

- 1.) V jeklenki prostornine 10 dm^3 imamo 2 kg butana (C_4H_{10}) pri temperaturi $27 \text{ }^\circ\text{C}$. Na jeklenko priključimo manjšo jeklenko prostornine 5 dm^3 , odpremo ventil, ter počakamo, da se tlaka izravnata. Kolikšen je končni tlak v jeklenkah? Koliko butana je v priključeni jeklenki, ki je bila v začetku prazna? Predpostavimo, da je temperatura butana med ekspanzijo stalna. ($p_2 = 86 \text{ bar}$; $m_2 = 0,666 \text{ kg}$)
- 2.) V posodi imamo mešanico vodika (H_2), metana (CH_4) in ogljikovega monoksida (CO). Koliko je posameznega plina v odstotkih, če je delni tlak vodika $0,7 \text{ bara}$, metana 2 bara in ogljikovega monoksida $1,3 \text{ bara}$? (2%; 46%; 52%)
- 3.) Neka plinska zmes je sestavljena iz 85% metana (CH_4), 13% dušika (N_2) in 2% ogljikovega dioksida (CO_2). Kolikšna je gostota mešanice pri temperaturi $27 \text{ }^\circ\text{C}$ in tlaku 20 barov ? ($\rho = 13,8 \text{ kg/m}^3$)
- 4.) V kalorimetru s toplotno kapaciteto 50 J/K imamo vodo mase 2 kg s temperaturo $10 \text{ }^\circ\text{C}$. V kalorimeter spustimo kovino mase 2 kg in temperature $200 \text{ }^\circ\text{C}$. Kolikšna je specifična toplota kovine, če je končna temperatura vode v kalorimetru $20,6 \text{ }^\circ\text{C}$? Toplotno izmenjavo z okolico zanemarimo. ($c_p = 250 \text{ J/kgK}$)
- 5.) V aluminijasti posodi mase $0,5 \text{ kg}$ je voda mase 3 kg s temperaturo $15 \text{ }^\circ\text{C}$. Za koliko časa moramo vključiti električni grelec moči 300 W , da se voda segreje na $55 \text{ }^\circ\text{C}$? Specifična toplota aluminija je 1000 J/kgK . Za segrevanje se porabi 80%-ti del potrošene električne energije. ($t = 36,4 \text{ min}$)
- 6.) Termometer s toplotno kapaciteto $0,04 \text{ kcal/st}$, ki kaže temperaturo $15 \text{ }^\circ\text{C}$, potopimo v vodo mase $0,3 \text{ kg}$. Nova temperatura termometra je $50 \text{ }^\circ\text{C}$. Kolikšna je bila začetna temperatura vode? Toplotne izgube v okolico zanemarimo. ($T_0 = 54,7 \text{ }^\circ\text{C}$)
- 7.) V toplotno izolirani posodi imamo alkohol mase 1 kg in temperature $18 \text{ }^\circ\text{C}$. V posodo vržemo stekleno kroglo mase 1 kg in temperature $300 \text{ }^\circ\text{C}$. Koliko alkohola izpari? Vrelišče alkohola je $78 \text{ }^\circ\text{C}$, specifična toplota je $2,5 \text{ kJ/kgK}$, izparilna toplota je $0,88 \text{ MJ/kg}$; specifična toplota stekla je $0,84 \text{ kJ/kgK}$. ($m = 40 \text{ g}$)
- 8.) V toplotno izolirani posodi imamo led mase 2 kg in temperature $-10 \text{ }^\circ\text{C}$. Vanjo vtaknemo električni grelec moči 1 kW . Kaj dobimo in kolikšna je temperatura po 20 min ? Specifična toplota ledu je 2100 J/kgK . ($T = 58 \text{ }^\circ\text{C}$)
- 9.) V zmes 2 kg alkohola in 3 kg vode s temperaturo $0 \text{ }^\circ\text{C}$ napeljemo 1 kg vodne pare temperature $100 \text{ }^\circ\text{C}$. Kaj dobimo in kolikšna je končna temperatura? Toplotno izmenjavo z okolico zanemarimo. Specifična toplota tekočinskega alkohola je $2,25 \text{ kJ/kgK}$, vrelišče je pri $78 \text{ }^\circ\text{C}$, izparilna toplota je $0,88 \text{ MJ/kg}$. Specifična toplota vode je $4,2 \text{ kJ/kgK}$, vrelišče je $100 \text{ }^\circ\text{C}$, izparilna toplota je $2,27 \text{ MJ/kg}$. (4 kg vode, $0,9 \text{ kg}$ tekočinskega alkohola in $1,1 \text{ kg}$ plinskega alkohola; $T = 78 \text{ }^\circ\text{C}$)